

MAT349 Kombinatoriikka, kevät 2001

Harjoitus 12, 11.4.

1. Määritä raja-arvo $\lim_{q \rightarrow 1} \begin{bmatrix} n \\ k \end{bmatrix}_q$.
2. Todista, että on olemassa kertaluvun n projektiivinen taso (so. $S(2, n+1, n^2 + n + 1)$ -tyyppinen asetelma), jos ja vain jos on olemassa kertaluvun n affiini taso (so. $S(2, n, n^2)$ -tyyppinen asetelma).
3. Konstruoi kolmen pareittain ortogonaalisen 4×4 -latinalaisen neliön muodostama MOLS, ja tämän perusteella kertaluvun 4 affiini taso $AG(2, 4) \equiv S(2, 4, 16)$.
4. Osoita, että jos D on $2 - (v, k, \lambda)$ -asetelma, niin joukkoperhe D' , joka sisältää täsmälleen D :n lohkojen komplementit, on $t - (v, v - k, \mu)$ -asetelma eräillä t, μ . Määritä parametrien t, μ arvot. Muodosta Fanon tason $PG(2, 2) \equiv STS(7)$ komplementtiasetelma.
5. 2-asetelmaa, jossa on Fisherin epäyhtälön mukainen minimimäärä lohkoja, $b = v$, sanotaan *symmetriseksi*. Esimerkiksi projektiiviset tasot ovat symmetrisiä asetelmia. Symmetrisen $2 - (v, k, \lambda)$ -asetelman D insidenssimatriisi on neliömatriisi, ja sen transpoosi kuvaa D :n *duaaliasetelman* D^* . Määritä asetelman D^* tyyppi, ja muodosta Fanon tason duaaliasetelma.
6. Osoita, että ei voi olla olemassa $2 - (25, 10, 3)$ -tyyppistä asetelmaa.
7. Olkoon $\lambda \geq 1$ ja $2 \leq k < v$. Joukko $D \subseteq \mathbf{Z}_v$, $|D| = k$, on (v, k, λ) -erotusjoukko, jos jokainen $a \in \mathbf{Z}_v \setminus \{0\}$ voidaan esittää kahden alkion $d_i, d_j \in D$ erotuksena $a = d_i - d_j \pmod{v}$ täsmälleen λ tavalla. Osoita, että jos D on (v, k, λ) -erotusjoukko, niin D :n translaatit

$$D + a = \{d + a \mid d \in D\}, \quad a \in \mathbf{Z}_v$$

muodostavat symmetrisen $2 - (v, k, \lambda)$ -asetelman. Totea, että joukko $\{1, 2, 4\}$ on $(7, 3, 1)$ -erotusjoukko ja muodosta vastaava asetelma.